

**UCHWAŁA NR VIII/82/15
RADY GMINY WYSZKI**

z dnia 30 grudnia 2015 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na
2016 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. z 2015 r. poz. 1515 i 1890) i art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286, 1893 i 1916) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wyszki.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Arkadiusz Krasowski

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA 2016 ROK**

Problemy wynikające z picia alkoholu oraz przemoc w rodzinie są najpoważniejszymi kwestiami społecznymi. Zjawiska te mają przemożny wpływ na bezpieczeństwo społeczne, stan zdrowia ludzi jak też relacje z najbliższymi. Z problemem alkoholu wiążą się zagrożenia dla prawidłowego funkcjonowania zarówno sfery ekonomicznej, moralnej i zdrowotnej społeczeństwa. Obecnie nie zastanawiamy się już, czy warto pomagać osobom, rodzinom z problemem alkoholowym, dzieciom z tych rodzin, ale jak to robić szybciej, skuteczniej, efektywniej. Pomagać- to znaczy minimalizować skutki alkoholizmu, narkomanii. Pomagać to również zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, konfliktowymi, uczyć jak skutecznie bez używek rozładowywać napięcie i rodzącą się agresję. Pomagać to również wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych aby nie było potrzebne „wspieranie” się substancjami uzależniającymi.

Podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych w Polsce stanowi ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2015 r. poz. 1286 z późn. zm.)

Diagnoza

Dane szacunkowe na temat populacji osób, u których wystąpiły różne kategorie problemów alkoholowych (opracowane na podstawie danych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) przedstawia poniższa tabela.

Osoby uzależnione od alkoholu	ok 2% populacji	94 osób w Gminie Wyszki
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok.4% populacji	188 osób w Gminie Wyszki
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok.4% populacji	188 dzieci w Gminie Wyszki
Osoby pijące szkodliwie	ok.5 – 7% populacji	235-329 osób w Gminie Wyszki

Według szacunkowych danych w Gminie Wyszki żyje około 94 osób uzależnionych od alkoholu oraz około 239-335 osób pijących szkodliwie. W rodzinach z problemem alkoholowym żyją 382 osoby w tym 188 dzieci.

Zgodnie z uchwałą Nr V/47/03 Rady Gminy Wyszki z dnia 23 kwietnia 2003 r. ustalono liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (za wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na 30 punktów i do spożycia w miejscu sprzedaży na 5 punktów. Na dzień 30.11.2015 r. liczba punktów sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Wyszki wynosi 8.

Liczbę mieszkańców na jeden punkt sprzedaży alkoholu ogółem oraz liczbę mieszkańców na jeden punkt sprzedaży alkoholu o zawartości powyżej 18% obrazuje tabela:

Rok	Liczba mieszkańców na 1 punkt sprzedaży alkoholu ogółem	Liczba mieszkańców na jeden punkt sprzedaży alkoholu o zawartości powyżej 18%
Stan na 30.11.2015r.	588	672

W celu zdiagnozowania zagrożeń społecznych na terenie gminy Wyszki zostały przeprowadzone w czerwcu 2015r. badania ankietowe wśród młodzieży, dorosłych mieszkańców gminy oraz sprzedawców napojów alkoholowych. Łącznie w badaniu wzięło udział 235 respondentów (młodzież szkolna 135 osób, dorośli mieszkańcy gminy 100 osób, sprzedawcy alkoholu 5 osób. Na pytanie skierowane do młodzieży „czy osoby w twoim wieku piją alkohol” twierdząco odpowiedziało 70% badanych. Młodzież najczęściej pije alkohol na imprezach i dyskotekach 50%, na świeżym powietrzu 25%, w domu 11%, podczas wycieczek 6%. Najczęściej

podawanymi powodami picia alkoholu wśród młodzieży są: dla lepszej zabawy, wyluzowania 47%, żeby zaimponować innym 46%, dla towarzystwa 21%, żeby zapomnieć o kłopotach 19%. Na pytanie „jak młodzież w twojej okolicy zdobywa alkohol” 52% odpowiedziało, że kupują starsi koledzy 10%, podkrada w domu rodzicom, 22% prosi obcych o zakup, 18% sama sobie kupuje. Nigdy nie piło alkoholu 81% młodzieży szkolnej, 10% pije rzadziej niż raz w miesiącu, 3% co najmniej raz w tygodniu. Znacząca większość młodzieży szkolnej 86% nigdy nie doświadczyła nieprzyjemnych społecznych konsekwencji związanych z pićciem, 14% ankietowanych przyznaje, że spotkały ich nieprzyjemności z powodu spożywania alkoholu. Ze stwierdzeniem: każdy może uzależnić się od alkoholu zgadza się 75% młodzieży, 11% nie zgadza się. Ze stwierdzeniem że „piwo to nie alkohol” zgadza się 15% badanej młodzieży, nie zgadza się 68% respondentów. Częstotliwość spożywania alkoholu przez dorosłych mieszkańców gminy Wyszki przedstawia się następująco: 16% badanych nigdy nie piło alkoholu, 55% pije kilka razy w roku, 27% kilka razy w miesiącu, 2% kilka razy w tygodniu. Zdaniem 74% badanych na terenie gminy nie dochodzi do prowadzenia pojazdów przez nietrzeźwych kierowców, 25% respondentów uważa, że w środowisku lokalnym rzadko zdarzają się sytuacje prowadzenia pojazdów przez nietrzeźwych kierowców, 1% uważa że czasami.

Komenda Powiatowa Policji w Biesku Podlaskim w czasie „Debaty o stanie bezpieczeństwa na terenie gminy Wyszki” przeprowadzonej z mieszkańcami gminy w dniu 10 listopada 2015r. oceniła stan bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie gminy jako zadawalający.

Zasoby – instytucje i ludzie

1. Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W jej skład wchodzi:

- 1) Mariusz Korzeniewski – Wójt Gminy
- 2) Joanna Paszko Wojtkowska – lekarz
- 3) Ks. Antoni Kunicki - proboszcz parafii rzymskokatolickiej
- 4) Jadwiga Szerszeń – pracownik socjalny
- 5) Katarzyna Kristosiuk – pedagog
- 6) Bernadetta Niemyńska – policjantka

Wszyscy członkowie komisji są przeszkoleni w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia pięciu pracowników, w tym trzech pracowników socjalnych oraz asystenta rodziny dobrze przygotowanych do pracy z osobami uzależnionymi od alkoholu, nadużywającymi alkoholu oraz osobami współuzależnionymi.

3. Na terenie gminy nie ma zakładów leczenia odwykowego. Osoby uzależnione z terenu naszej gminy leczone są w Dziennym Ośrodku Terapii Uzależnień w Bielsku Podlaskim oraz na Oddziale Zamkniętym w Samodzielnym Publicznym Psychiatrycznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Choroszczu.

4. Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Bielsku Podlaskim prowadzi sprawy kierowane przez GKRPA dotyczące wydawania postanowień w sprawie leczenia odwykowego osób uzależnionych. Kuratela sprawuje kurator zawodowy oraz kurator społeczny Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim.

5. Na terenie gminy są trzy szkoły podstawowe oraz jedno gimnazjum. Programy profilaktyczne prowadzone są przez wychowawców klas w szkołach w Strabli, Topczewie, natomiast w Zespole Szkół w Wyszkach programy profilaktyczne prowadzi pedagog szkolny.

Ogólne założenia do działania w kierunku profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia alkoholu oraz zmiany struktury jego spożywania, a także do inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów.

1. Funkcjonowanie punktu konsultacyjnego, oraz zapewnienie warunków do pracy merytorycznej tegoż punktu poprzez:

- 1) wynagrodzenie osoby prowadzącej punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin,
  - 2) zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych (np.: broszury, ulotki, filmy), dla klientów punktu oraz organizacji współpracujących z punktem np.: GOPS, szkoły, parafie, ośrodki zdrowia, policja itp.
2. Zapobieganie powstania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, w tym:
- 1) kierowanie osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzina do punktu konsultacyjnego w celu prowadzenia krótkiej interwencji, motywowania zarówno osób uzależnionych jak i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego, motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia, udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym, rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy.,
  - 2) kierowanie osób nadużywających alkoholu na leczenie odwykowe
  - 3) kierowanie osób współuzależnionych na terapię,
3. Pomoc rodzinom z problemami alkoholowymi:
- 1) prowadzenie programów terapeutycznych dla dzieci i młodzieży dla rodzin z problemami alkoholowymi,
  - 2) współdziałanie z Komendą Powiatową Policji, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, służbą zdrowia, dyrektorami szkół, pedagogiem w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w rodzinie.
4. Działalność profilaktyczna dla dzieci i młodzieży:
- 1) realizacja na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
  - 2) finansowanie zajęć i programów opiekuńczo wychowawczych w świetlicach szkolnych, dożywianie dzieci uczestniczących w prowadzonych zajęciach
  - 3) prowadzenie warsztatów dla młodzieży, dofinansowanie spektakli profilaktycznych
  - 4) organizowanie konkursów plastycznych wśród dzieci i młodzieży o tematyce antyalkoholowej
  - 5) promocja i wspieranie lokalnych imprez bezalkoholowych o charakterze sportowo-rozrywkowym (zawody sportowe, pikniki rodzinne)
  - 6) edukacja dzieci i młodzieży w zakresie utrzymywania abstynencji, przygotowanie jej do świadomego podejmowania odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz kształtowanie postaw asertywnych wobec wzorców patologicznych
  - 7) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia
  - 8) wspieranie organizowanych zajęć sportowych, wdrażanie zdrowego stylu życia w szkołach jako alternatywnych form spędzania czasu wolnego, zakup sprzętu sportowego..
  - 9) dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli i pedagoga szkolnego
  - 10) monitorowanie skali problemów alkoholowych w wśród młodzieży szkolnej poprzez prowadzenie badań i ankiet
  - 11) finansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży, podczas którego realizowane są programy z zakresu profilaktyki uzależnień
  - 12) udział w ogólnopolskich i lokalnych akcjach profilaktycznych.
5. Działalność informacyjna i edukacyjna dla dorosłych:
- 1) organizowanie pogadarek profilaktycznych dla rodziców dotyczących rozwijania umiejętności rozmawiania z dziećmi na temat alkoholu i problemów alkoholowych, organizowanych na terenie szkół.
  - 2) wzmacnianie roli i funkcji rodziny, podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny poprzez udział w ogólnopolskiej kampanii „Postaw na rodzinę”

- 3) prezentacja w mediach wiedzy na temat problemów związanych z używaniem, nadużywaniem i uzależnieniem od alkoholu oraz przemocy w rodzinie
  - 4) wspieranie edukacji osób pracujących zawodowo w systemie pomocy dzieciom, młodzieży, rodzicom i osobom z problemem alkoholowym oraz przemocy poprzez prenumeratę czasopism.
  - 5) tworzenie sieci punktów informacyjnych z danymi o dostępnej ofercie pomocy w zakresie problemów alkoholowych oraz przemocy w rodzinie na terenie gminy i powiatu
  - 6) zakup materiałów edukacyjnych (broszur, plakatów, ulotek) oraz dystrybucja wśród określonych grup adresatów: młodzieży, rodziców, nauczycieli.
6. Prowadzenie kontroli podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.
  7. Wspieranie placówek leczenia odwykowego w powiecie.

Pomoc psychospołeczna i prawna rodzinom, w których występują problemy alkoholowych

1. Informowanie osób nadużywających alkoholi o mechanizmach uzależnienia od alkoholu, skutkach nadużywania alkoholu dla całej rodziny.
2. Prowadzenie rozmów motywacyjnych do zaprzestania nadużywania alkoholu.
3. Motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego.
4. Pomoc rodzinom, w której występują problemy alkoholowe poprzez:
  - 1) kierowanie do punktu konsultacyjnego osób nadużywających alkoholi oraz ich rodzin,
  - 2) kierowanie osób uzależnionych do poradni leczenia odwykowego celem odjęcia leczenia.
  - 3) kierowanie osób współuzależnionych na terapię
  - 4) kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno edukacyjnych
5. Podejmowanie czynności zmierzających do wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przez biegłych psychologa i psychiatrę.
6. Podejmowanie czynności zmierzających do wydania przez sąd postanowień o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

1. Finansowanie szkoleń i warsztatów przygotowujących do kontaktu z członkami rodzin z problemem alkoholowym, w których dochodzi do przemocy, a także pozwalających na analizę osobistych postaw wobec ofiar i sprawców przemocy i przekonań na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Finansowanie szkoleń i konferencji dotyczących obowiązujących procedur (w tym procedury „Niebieskiej Karty”), współpracy służb w ramach zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych
3. Pomoc ofiarom przemocy w rodzinie poprzez wdrażanie procedury „Niebieskiej Karty”.
4. Udział przedstawiciela GKRPA w pracach zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz w grupach roboczych.
5. Diagnozowanie sytuacji i potrzeb osób co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie.
6. Udzielanie kompleksowych informacji o możliwości uzyskania pomocy w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia osobom co do których istnieje podejrzenie stosowania przemocy.
7. Prowadzenie rozmów z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy, informowanie tych osób o możliwości podjęcia leczenia lub terapii w programach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
8. Podnoszenie świadomości społecznej poprzez zamieszczanie artykułów dotyczących przemocy w rodzinie i jej przeciwdziałaniu w gazecie „Więści Gminne” oraz upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie i uzyskania pomocy.

9. Współpraca z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Członkowi Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują za udział w posiedzeniach wynagrodzenie w wysokości 120,00zł brutto z zastrzeżeniem ust.2.(zgodnie z listą obecności).

2. Członkom Komisji będącym pracownikami gminy i gminnych jednostek organizacyjnych nie przysługuje wynagrodzenie, gdy w dniu posiedzenia Komisji świadczą pracę na rzecz danej jednostki, a pracodawca zwolni pracownika na czas brania udziału w pracach komisji z zachowaniem prawa do wynagrodzenia.